

Пам'яті вченого

Сергій Ілліч Юрій – знаний український вчений у галузі економіки, відомий в Україні й далеко за її межами, визнаний фахівець із проблем фінансової теорії, методології фінансової науки та практики, засновник і лідер Тернопільської наукової школи фінансів, грошового обігу і кредиту.

Життєвий шлях Сергія Ілліча Юрія був шляхом постійної праці і боротьби талановитої й мудрої людини, яка вміла визначати мету свого поступу, мобілізувати силу, енергію і вибирати оптимальне рішення для її досягнення. Його вчителі та наставники, студенти й аспіранти, магістри і співробітники, працівники органів державної влади, управління і місцевого самоврядування, колеги і друзі знали Сергія Ілліча як досвідченого, вимогливого, справедливого, чуйного, авторитетного керівника та вченого, здатного згуртувати, запалити енергією і повести за собою колектив. Для молодого покоління він – взірець висококваліфікованого спеціаліста і педагога, наставника і порадника, який дуже добре знав свою роботу, бачив перспективу, реально міг оцінити здібності кожного, вмів допомагати тим, хто цього потребував.

Народився Сергій Ілліч Юрій 30 січня 1950 року на Буковині у селі Шишківці Новоселицького району Чернівецької області у сім'ї селянина. Після закінчення середньої школи (1966 рік) працював у рідному селі в колгоспі "Україна". 1967 року вступив до Чернівецького фінансового технікуму, де здобув фах фінансиста. Працював у Новоселицькому районному фінансовому відділі Чернівецької області. З 1971 до 1975 рр. навчався у Тернопільському фінансово-економічному інституті, здобув кваліфікацію економіста за спеціальністю "Фінанси і кредит" та отримав диплом з відзнакою; у 1981 році закінчив аспірантуру Московського економіко-статистичного інституту. Після завершення наукових студій у 1982 році захистив кандидатську дисертацію і продовжив працювати на викладацькій ниві.

За 41 рік роботи у вищому навчальному закладі пройшов шлях від студента, викладача до професора, завідувача кафедри фінансів, міжнародних фінансів, директора інституту фінансів, ректора Тернопільського національного економічного університету.

У 1996 році захистив докторську дисертацію зі спеціальності “Державні фінанси та податки” на тему: “Спільне підприємництво в Україні: фінансовий аспект розвитку”.

Науковим працям Сергія Ілліча притаманна глибока виваженість, легкий стиль викладу, насиченість цікавими ідеями щодо реформування фінансової системи України в умовах ринкових і демократичних трансформацій.

У 2002 році професор Юрій обраний на посаду ректора Тернопільської академії народного господарства. За час роботи Сергія Ілліча академія була перейменована у Тернопільський державний економічний університет. Усі свої сили та енергію Сергій Ілліч спрямовував на зростання престижу університету, формування професійного науково-педагогічного колективу, зміцнення матеріально-технічної бази, створення сучасної ефективної системи фінансового забезпечення діяльності вищого навчального закладу.

Наполеглива праця принесла щедрі плоди. Тернопільський державний економічний університет продовжував розбудовуватися, були відкриті нові спеціальності. Завдяки вмільо організованій і проведеній Сергієм Іллічем Юрієм відповідній роботі згідно з Указом Президента України у 2006 році університет отримав статус національного. Важливим аспектом світового визнання досягнень ректорату та професорсько-викладацького колективу Тернопільського національного економічного університету стало приєднання вищого навчального закладу до світової університетської спільноти і підписання ректором Великої хартії університетів.

Перу Сергія Ілліча належить понад 300 наукових і науково-методичних праць з економічних питань, серед яких основне місце займають актуальні проблеми фінансів у ринкових відносинах на глобальному, макроекономічному та мікроекономічному рівнях і проблеми міжнародних фінансів, бюджету та бюджетного процесу. Він був засновником і керівником наукової школи “Фінанси, грошовий обіг і кредит”, в рамках якої працюють 6 докторів, 55 кандидатів, десятки аспірантів і викладачів та сотні студентів, автором 12 монографій, 8 навчальних посібників та 5 підручників, керівником і розробником 10 наукових тем державного значення. Популярними й такими, що користуються особливим попитом серед студентів, аспірантів і науковців, стали видані за його редакцією підручники “Теорія фінансів”, “Казначейська система”, “Соціальне страхування”, “Економічна теорія: політична економія”, монографія “Економічні проблеми XXI століття: міжнародний та український виміри”. Дуже цінним є двотомне видання за участю С. І. Юрія Економічного енциклопедичного словника, який разом із тритомним виданням Економічної енциклопедії в Україні не мають аналогів.

Під безпосереднім керівництвом Сергія Ілліча 26 здобувачів захистили кандидатські дисертації і 6 – докторські. В Україні та за її межами професора Юрія знають також як головного редактора наукового журналу “Світ фінансів”, члена редакційної колегії науково-теоретичних та інформаційно-практичних журналів “Фінанси

України”, “Банківський вісник”, “Регіональна економіка”, “Журнал європейської економіки”, “Вісник ТНЕУ”, на сторінках яких він неодноразово виступав із науковими статтями, рецензіями, виконував великий обсяг роботи, пов’язаної із підготовкою, виданням і розповсюдженням журналів.

Завідувач кафедри міжнародних фінансів, доктор економічних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України, дійсний член (академік) Академії економічних наук України, академік Академії наук вищої школи України, голова науково-координаційної ради Західного наукового центру НАН України і МОН України у Тернопільській області, голова Тернопільського обласного відділення Національного олімпійського комітету, віце-президент Федерації волейболу України – ось шлях людини високого злету, що завдяки могутнім крилам торувала шлях собі, своїм учням, своїй Alma mater, своїй державі.

У 2005 році Міністерство освіти і науки України нагородило Сергія Ілліча знаком “Петро Могила”; у 2003 році став лауреатом премії імені С. Подолинського; у 2004 році нагороджений вищою відзнакою Фонду міжнародних премій – орденом Миколи Чудотворця; у 2005 році – нагрудним знаком “Почесна відзнака ДПА України”; у 2006 році присвоєно звання Почесного професора Міжнародного Віденського університету. Указом Президента України № 549/2007 22 червня 2007 р. Сергій Ілліч Юрій нагороджений орденом “За заслуги” III ступеня. Рішенням президії Академії економічних наук України від 7 травня 2009 року нагороджений відзнакою “Золота медаль” імені М. І. Туган-Барановського за значний особистий внесок у розвиток економічної і науково-технічної сфер та активну громадську діяльність на розбудову України. 25 січня 2010 року Академія педагогічних наук України нагородила Сергія Ілліча знаком “Ушинський К.Д.” за вагомий внесок у підготовці науково-педагогічних кадрів.

Протягом 1998–2002 років Сергій Ілліч був головним експертом Вищої атестаційної комісії України з проблем фінансів, грошового обігу і кредиту.

Вагомим є доробок Сергія Ілліча Юрія у законотворчий процес, зокрема при виробленні проектів Бюджетного кодексу України, ухваленого у 2001 році, та Податкового кодексу.

Сергій Ілліч Юрій підтримував тісні зв’язки з органами державної виконавчої влади та місцевого самоврядування: з Міністерством фінансів України, Державною податковою адміністрацією України, Головним контрольно-ревізійним управлінням України, Державним казначейством України, Тернопільською обласною державною адміністрацією, Тернопільськими обласною та міською радами.

Сергій Ілліч був позаштатним консультантом Комітету Верховної Ради України з питань науки та освіти, позаштатним консультантом Комітету Верховної Ради України з питань економічної політики.

В Україні, особливо на Тернопіллі, його знали завдяки активній громадській роботі. Обирали депутатом Тернопільської обласної ради, він був співголовою

постійної комісії з питань формування бюджету Тернопільської області при Тернопільській обласній економічній раді, Головою Тернопільського обласного відділення Національного олімпійського комітету України, віце-президентом Федерації волейболу України.

У науково-популярних виданнях “Хто є хто в Україні”, “Світло у вікнах. Життя видатних людей” та інших серед парламентарів, урядовців, політиків, суддів, дипломатів, науковців України Сергієві Іллічу Юрію як неординарній особистості, чії здобутки збагатили українську науку і набули загального визнання, належить почесне місце. Його приклад цілеспрямованості і бажання творити добро, рухатися вперед, шукати істину та своє місце у житті гідний для наслідування майбутніми поколіннями.

Історію Тернопільського національного економічного університету творять його вчені, педагоги, працівники і студенти. Якщо зважити на те, що університет як самостійний навчальний заклад почав своє функціонування з 1 січня 1971 р., а Сергій Ілліч вступив на навчання під час першого самостійного набору, то можна з упевненістю сказати, що історія розвитку Тернопільського національного економічного університету – це життєвий шлях Сергія Ілліча Юрія, а життєвий шлях Ректора – це історія розвитку Тернопільського національного економічного університету протягом останнього 41 року існування.

Усі, кому пощастило працювати з цією талановитою людиною, поважали і любили його не лише за високий професіоналізм, а й за вміння бути мудрим і наполегливим, вимогливим і тактовним, принциповим і шанобливим, суворим і поблажливим одночасно.